

ទំនុកដំកើង១៣៨-១៣៩

ជំពូក ១៣៨

ធាវចនា បទសរសើរច្រៀងអស់ពីដួងចិត្ត

បើយើងប្រៀបធៀបគម្ពីរទំនុកដំកើងជំពូក១៣៧ និងជំពូក១៣៨ ជំពូកទាំងពីរនេះមានអត្ថន័យ អត្ថរូប អត្ថរសខុសគ្នាដូចថ្ងៃនិងយប់។ ជំពូក១៣៧បរិយាយពីសភាពទំលច្រកនាំអោយសាសន៍អីស្រាអែល រកច្រៀងសរសើរតម្កើងដល់ព្រះជាម្ចាស់មិនកើត។ ជំពូក១៣៨យើងឃើញសាសន៍អីស្រាអែលព្យួរស៊ីងនៅលើដើមចាក។ គេមិនអាចសរសើរតម្កើងដល់ព្រះជាម្ចាស់បាន ពីព្រោះគេមានសេចក្តីវេទនានៅក្នុងចិត្ត ក៏ដូចជារូបកាយរបស់គេដែរ។ គេនាំគ្នាអង្គុយនៅក្បែរព្រែកជីកស្រុកបាប៊ីឡូន។ គេធ្វើការជាទម្ងន់បណ្តើរ គេនឹកស្រុកទេសរបស់គេបណ្តើរ។ ចំណែកជំពូក១៣៨វិញ យើងឃើញមានសេចក្តីទំនាយពីសេចក្តីសរសើរតម្កើងដល់ព្រះជាម្ចាស់ ដោយប្រើស៊ីងនិងពិណ្យរបស់ខ្លួន។ នៅគ្រាអនាគត សាសន៍អីស្រាអែលនឹងនាំគ្នាច្រៀងសរសើរតម្កើងដល់ព្រះជាម្ចាស់ដោយអស់ពីចិត្ត។

គម្ពីរទំនុកដំកើងជំពូក១៣៨ ជាទំនុករបស់ព្រះបាទដាវីឌ។ យើងហ៊ានដូច្នោះពីព្រោះម្យ៉ាង យើងឃើញមានព្រះវិហារបរិសុទ្ធសម្តែងនៅក្នុងជំពូកនេះ។ វិហារនេះ

ជាត្រសាលជំនុំ។ នៅក្នុងសម័យព្រះបាទជ័យវរ្ម័ន គូព្រះវិហារមិនទាន់បានសង់នៅឡើយ។ សាសន៍អឺស្រាវៃលឿននៅពេលត្រសាលជំនុំរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដើម្បីថ្វាយបង្គំដល់ ទ្រង់។ ម្យ៉ាងទៀត អត្ថបទក្នុងជំពូក១៣៨ មានលក្ខណៈស្រដៀងនឹងទំនុកដំកើង ទៀតៗ ដែលព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទ្រង់បានកត់ត្រាទុក។

**ទូលបង្គំនឹងអរព្រះគុណដល់ទ្រង់អស់អំពីចិត្ត ទូលបង្គំនឹងច្រៀង
សរសើរទ្រង់ នៅចំពោះមុខនៃអស់ទាំងព្រះ (ទំនុកដំកើង
១៣៨:១)។**

“ទូលបង្គំនឹងអរព្រះគុណដល់ទ្រង់អស់អំពីចិត្ត...”។ បច្ចុប្បន្ន ជនជាតិអឺស្រាវៃ មិនមានសិទ្ធិចូលទៅថ្វាយបង្គំព្រះអង្គនៅកន្លែងដែលគេជឿថា ជាទីតាំងនៃព្រះ វិហារបរិសុទ្ធក្នុងទីក្រុងយេរូសាឡឹមទេ។ គេមានសិទ្ធិឡើងទៅត្រឹមជញ្ជាំងមួយគេហៅ ថា ជញ្ជាំងបោកខ្លួន។ សាសន៍អឺស្រាវៃឡើងទៅថ្វាយបង្គំដល់ព្រះជាម្ចាស់ ដោយ ខ្លះយំបោកខ្លួន ខ្លះយកក្បាលផ្គុំនឹងជញ្ជាំង ខ្លះស្រែកយំឡើង ពីព្រោះគេមានចិត្តចង់ ចូលទៅក្នុងកន្លែងបរិសុទ្ធជាខ្លាំង។ ប៉ុន្តែ ការយំសោកភាគច្រើន ច្រើនតែជាប្រពៃណី របស់សាសន៍យូដាប៉ុណ្ណោះ។ គេមិនបានយំសោកដោយអស់ពីដួងចិត្តរបស់គេទេ។ ដំណើរនេះ ប្រៀបឧបមាដូចជាគ្រីស្ទបរិសុទ្ធបច្ចុប្បន្ននេះដែរ។ អ្នកជឿដល់ព្រះអម្ចាស់ យេស៊ូវគ្រីស្ទតិចណាស់ដែលបានហៅរកព្រះអង្គ ដោយស្មោះត្រង់អស់ពីដួងចិត្ត។ ភាគ

ច្រើនហៅរកព្រះអង្គត្រឹមបបួរមាត់ប៉ុណ្ណោះ ឯចិត្តគេនៅឆ្ងាយពីព្រះអង្គខ្លាំងណាស់។ រាស្ត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់ទាំងសាសន៍យូដា ទាំងសាសន៍ដទៃ ត្រូវស្វែងរកព្រះអង្គដោយស្មោះត្រង់អស់ពីដួងចិត្ត។ នៅគ្រាអនាគតកាល បន្ទាប់ពីសាសន៍អ៊ីស្រាអែលសេសសល់ ត្រូវឆ្លងកាត់គ្រាមហាទុក្ខ សាសន៍នេះនាំគ្នាថ្វាយបង្គំដល់ព្រះជាម្ចាស់អស់ពីដួងចិត្តរបស់ខ្លួន។ គម្ពីរនេះចែងថា "ទូលបង្គំនឹងអរព្រះគុណដល់ទ្រង់អស់អំពីចិត្ត"។

ព្រះជាម្ចាស់កំពុងស្វែងរកបុគ្គល ដែលព្រមថ្វាយបង្គំព្រះអង្គដោយវិញ្ញាណ និងសេចក្តីពិត (យ៉ូហាន៤:២៣)។ លោកអ្នកតែងធ្វើដំណើរទៅថ្វាយបង្គំដល់ព្រះជាម្ចាស់។ ការនោះជាការល្អប្រពៃហើយ។ ប៉ុន្តែ លោកអ្នកត្រូវឆ្លើយនឹងសំណួរសួរថា ពេលទៅថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ លោកអ្នកថ្វាយបង្គំទ្រង់ដោយស្មោះត្រង់អស់ពីដួងចិត្តដែរឬ? គ្រីស្ទបរិសុទ្ធយូរូបនាមហ្វ្រាំងទីស-បូណាមានប្រសាសន៍ថា "លោកចាំបាច់ត្រូវចូលទៅថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ដោយប្រែចិត្តពីលក្ខណៈល្មមក្នុងចិត្តមានការផ្លាស់ប្រែ ព្រមទាំងស្គាល់ពីអំពើបាបដែលមាននៅក្នុងជីវិតរបស់លោក។ កិរិយានោះហៅថា ជាកិរិយាប្រែចិត្តចេញពីអំពើដែលលោកបានប្រែចិត្តពីមុន"។ ការប្រែចិត្តពីមុនជាកិរិយាដែលបបួរមាត់បាននិយាយថា លោកចង់ថ្វាយបង្គំព្រះជាម្ចាស់ តែកិរិយាប្រែចិត្តលើកក្រោយ ជាការបែរមករកព្រះជាម្ចាស់ដោយចិត្តទន់ទាប។ ខ្ញុំយល់ថា អ្នកជឿដល់ព្រះអង្គបច្ចុប្បន្ននេះ ចាំបាច់ត្រូវចូលទៅព្រះជាម្ចាស់នៅព្រឹកថ្ងៃថ្មី ដើម្បីសូមលន់តូចំពោះព្រះអង្គ នូវកិរិយាដែលយើងបានចូលទៅថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ពីថ្ងៃអាទិត្យម្សិលមិញ នៅក្នុងដំណាក់របស់ព្រះជាម្ចាស់។ យើងត្រូវលន់តូចំពោះព្រះជាម្ចាស់ថា "ឱ

ព្រះជាម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គអត់ទោសកំហុសដល់កិរិយាប្រព្រឹត្ត ដែលទូលព្រះបង្គំ បានធ្វើនៅថ្ងៃអាទិត្យម្សិលមិញផង ទូលព្រះបង្គំច្រៀងសរសើរតម្កើងព្រះអង្គ តែមិន បានច្រៀងអស់ពីជម្រៅចិត្តរបស់ទូលព្រះបង្គំទេ ទូលបង្គំអធិស្ឋានស្វែងរកព្រះភក្ត្រទ្រង់ តែគ្រាន់ជាប្រពៃណីរបស់គ្រីស្ទបរិស័ទ ទូលបង្គំស្តាប់ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គ តែមិនបាន ចាក់ចូលទៅក្នុងដួងចិត្តរបស់ទូលបង្គំសោះ ផ្ទុយទៅវិញ ទូលបង្គំរិះគន់ត្រួតព្វាល ទូលបង្គំរិះគន់បងប្អូនឯទៀត ទូលបង្គំមិនបានរិះគន់ខ្លួនទូលបង្គំទេ។ ដោយសារមូល ហេតុនេះ សូមព្រះជាម្ចាស់អត់ទោសដល់ទូលបង្គំដែលមានអកប្បកិរិយាមិនគួរគប្បីទៅ ថ្វាយបង្គំព្រះអម្ចាស់ កាលពីថ្ងៃអាទិត្យម្សិលមិញនេះផងផង។ កិរិយាទាំងអម្បាល មាណនេះ យើងចាំបាច់ត្រូវអធិស្ឋានលន់តូនៅចំពោះព្រះជាម្ចាស់នៅព្រឹកថ្ងៃច័ន្ទ។

ខមួយទៀតចែងថា “ទូលបង្គំនឹងច្រៀងសរសើរទ្រង់នៅចំពោះមុខនៃអស់ ទាំងព្រះ”។ តើ “ព្រះ” ក្នុងនេះសម្តែងពីនរណា? បណ្ឌិតម៉ាទីន-លូធីរ និងទេវ វិទូហ្គុន-កាល់រិន បានហៅ “ព្រះ” នេះថា ជាពួកទេវតា។ ម្យ៉ាងទៀតអ្នកខ្លះបក ស្រាយថា “ព្រះ” នេះគឺជារូបសំណាក ឬរូបព្រះដែលគេតាំងឡើងសម្រាប់ថ្វាយបង្គំ ជាធម្មតា។ បើតាមខ្ញុំយល់សេចក្តីសន្និដ្ឋានខាងលើត្រឹមត្រូវដែរ តែមិនទាន់ចំនុយ សេចក្តីនៅឡើយ។ ពាក្យថា “អស់ទាំងព្រះ” ក្នុងនេះ សម្តែងពីអ្វីៗទាំងអស់ដែល លោកអ្នកយកមកតាំងធ្វើជារនាំងរវាងរូបលោកអ្នក ហើយនិងព្រះជាម្ចាស់។ វត្ថុ ឬ ភារៈទាំងនោះជារូបព្រះសម្រាប់មនុស្សហើយ។ ត្រង់គម្ពីរទំនុកដំកើង៨២:៦ យើង ឃើញថា ជនដែលព្រះជាម្ចាស់បានតាំងអោយធ្វើជាចៅក្រម ជាជ្រាសិក គ្រប់គ្រង

ប្រជាពលរដ្ឋ បានលើកខ្លួនលោកធ្វើជាព្រះជំនួសព្រះជាម្ចាស់ដែលទ្រង់បានតែងតាំង
 លោកអោយទទួលនាទីរក្សាសន្តិសុខនៅក្នុងសង្គម។ កិរិយាបែបនោះក៏រាប់ថាជាកិរិយា
 “អស់ទាំងព្រះដែរ”។ ព្រះជាម្ចាស់តែងតាំងយើងអោយធ្វើជាទូតតំណាងព្រះអង្គនៅលើ
 លោកនេះ។ មុខនាទីរបស់យើងត្រូវបង្ហាត់បង្រៀន ផ្សាយដំណឹង និងពាំនាំព្រះបន្ទូល
 របស់ព្រះជាម្ចាស់នាំមនុស្សមានចាប់អោយមកជានាទីព្រះអង្គវិញ។ តើលោកអ្នក
 បង្ហាត់បង្រៀនព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ដោយរស់នៅក្នុងជីវិតបរិសុទ្ធ គាំទ្រព្រះបន្ទូលដែរឬ
 ទេ? យើងត្រូវរក្សាមុខនាទីនេះអោយបានពិតប្រាកដ។ មែនហើយយើងត្រូវទទួលស្គាល់
 ថា ក្នុងនាមយើងជាអ្នកបង្ហាត់បង្រៀនព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ យើងពិតជាមាន
 កិរិយាខ្លះ ដែលនាំអោយគេចោទប្រកាន់ដល់យើងជាមិនខាន។ ប៉ុន្តែ ទោះជាយ៉ាងនោះ
 ក៏ដោយ យើងត្រូវហ៊ានសារភាពនៅចំពោះព្រះអង្គថា យើងធ្វើអស់ពីសមត្ថភាពដែល
 យើងអាចធ្វើបានចំពោះព្រះនេត្រព្រះអង្គ។ កិរិយានេះ ព្រះបាទដរិឌ៍ហៅថា “ទូលបង្គំ
 នឹងត្រៀមសរសើរទ្រង់នៅចំពោះមុខនៃអស់ទាំងព្រះ”។

**ទូលបង្គំនឹងក្រាបថ្វាយបង្គំ ដំរង់ទៅឯព្រះវិហារបរិសុទ្ធនៃទ្រង់
 ព្រមទាំងអរព្រះគុណដល់ព្រះនាមទ្រង់ផង ដោយព្រោះសេចក្តី
 សប្បុរស និងសេចក្តីពិតរបស់ទ្រង់ ដ្បិតទ្រង់បានដំកើងព្រះបន្ទូល
 ទ្រង់ ឱ្យធំលើព្រះនាមទ្រង់ទៅទៀត (ទំនុកដំកើង១៣៨:២)។**

ខាងលើសម្តែងថា ព្រះបន្ទូលដែលយើងអានរៀងរាល់ថ្ងៃ មានតម្លៃស្មើនឹងអង្គព្រះជាម្ចាស់ផ្ទាល់។ សុភាសិតខ្មែរពោលថា “មនុស្សយកសម្តី ជីវិតកក្កក”។ ព្រះជាម្ចាស់មានព្រះរាជបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ទ្រង់ឧត្តុង្គឧត្តម ស្មើនឹងព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលយើងអានជាប្រចាំថ្ងៃ។ ទ្រង់មានបន្ទូលថា “ទ្រង់បានតម្កើងព្រះបន្ទូលទ្រង់អោយធំលើព្រះនាមទ្រង់ទៅទៀត”។

**ដ្បិតទោះបីព្រះយេហូវ៉ាទ្រង់ខ្ពស់ គង់តែទ្រង់យល់ដល់ពួកអ្នក
រាបសាដែរ តែឯមនុស្សភ្លើងភ្នែក ទ្រង់ស្គាល់គេពីចំងាយហើយ
(ទំនុកជំរើង១៣៨:៦)។**

ព្រះជាម្ចាស់មានភាពឧត្តុង្គឧត្តមខ្ពង់ខ្ពស់ដាច់ពីមនុស្សលោក ដែលអាចយល់ដល់ទ្រង់បាន។ ប៉ុន្តែ ទោះជាយ៉ាងនោះក៏ដោយ ព្រះអង្គតែងបើកសម្តែងអង្គទ្រង់អោយមនុស្សទន់ទាបស្វែងរកព្រះអង្គឃើញ។ នៅក្នុងព្រះបន្ទូលរបស់ទ្រង់មានសេចក្តីជាច្រើននិយាយពីលក្ខណៈរបស់មនុស្សមានចិត្តទន់ទាប។ ជនអ្នកខ្លួនមិនមានចិត្តទន់ទាបទេ។ កិរិយាទន់ភ្លន់ និងកិរិយាអំនួតមានភាពផ្ទុយគ្នាដូចទិសខាងកើត និងទិសខាងលិច។ តើព្រះបន្ទូលសម្តែងបែបណាខ្លះ ពីជនដែលមានកិរិយាទន់ទាប? គម្ពីរយ៉ាកុប ៤:៦ ចែងថា “ព្រះទ្រង់ទាស់ទទឹងនឹងពួកមានបូកធំ តែទ្រង់ផ្តល់ព្រះគុណមកពួករាបសារិញ”។ គម្ពីរ១ពេត្រុស៥:៦ ចែងដែរថា “ដូច្នោះ ចូរឱ្យអ្នករាល់គ្នាបន្តបន្ទូន នៅក្រោម

ព្រះហស្តជំពូកែរបស់ព្រះចុះ ដើម្បីឱ្យទ្រង់បានដំកើងអ្នករាល់គ្នាឡើង នៅវេលា
កំណត់”។ ព្រះជាម្ចាស់យកព្រះហឫទ័យទុកដាក់ ព្រមទាំងស្គាល់ចិត្តមនុស្សគ្រប់រូប
ដែលមានចិត្តទន់ទាបនៅចំពោះព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គស្គាល់សន្តានចិត្តរបស់ព្រះបាទដរីខ។
គម្ពីរទំនុកដំកើង១៣១:១ចែងថា “ឱព្រះយេហូវ៉ាអើយ ចិត្តទូលបង្គំមិនមែនឆ្អឹងឆ្អែ
ហើយភ្នែកទូលបង្គំក៏មិនប្រកាន់យស ទូលបង្គំមិនយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការដ៏ធំ ឬក្នុង
ដំណើរដែលអស្ចារ្យហួសល្បឿនទូលបង្គំឡើយ”។ គម្ពីរអេសាយ៥៧:១៥ចែងទៀតថា
“ដ្បិតព្រះដ៏ជាធំ ហើយខ្ពស់បំផុត ជាព្រះដ៏តង់នៅអស់កល្បជានិច្ច ដែលព្រះនាមទ្រង់ជា
នាមបរិសុទ្ធ ទ្រង់មានបន្ទូលដូច្នោះថា អញនៅឯស្ថានដ៏ខ្ពស់ហើយបរិសុទ្ធ ក៏នៅជាមួយ
នឹងអ្នកណា ដែលមានចិត្តសង្រេង ហើយទន់ទាប ដើម្បីនឹងធ្វើឱ្យចិត្តរបស់មនុស្សទន់
ទាបបានសង្ឃឹមឡើង ហើយឱ្យចិត្តមនុស្សសង្រេងបានសង្ឃឹមឡើងដែរ”។ គម្ពីរ
១ពេត្រុស៥:៥ចែងថា “ឯអ្នករាល់គ្នាដែលនៅក្មេង នោះត្រូវចុះចូលនឹងពួកចាស់ទុំដែរ
ហើយត្រូវឱ្យគ្រប់គ្នាមានចិត្តសុភាព ដល់គ្នាទៅវិញទៅមក ពីព្រោះព្រះទ្រង់តែងតតាំង
នឹងមនុស្សអ្នកអាង តែផ្តល់ព្រះគុណដល់ពួករាបសារិញ”។ គម្ពីរ១ពេត្រុស៣:៤ចែង
បន្ថែមទៀតថា “គឺតែងចំពោះមនុស្សលាក់កំបាំងក្នុងចិត្តវិញ ដោយគ្រឿងដ៏មិនចេះពួក
រលួយរបស់វិញ្ញាណសំឡូត ហើយរម្យទម នោះឯងជាសេចក្តីដែលមានដ៏ឡែវិសេសនៅ
ចំពោះព្រះ”។ ខគម្ពីរដែលខ្ញុំជូនទាំងអម្បាលមាណខាងលើ សម្តែងពីព្រះជាម្ចាស់ទ្រង់
យកព្រះហឫទ័យទុកដាក់នឹងមនុស្សដែលមានចិត្តទន់ទាប។

ព្រះយេហូវ៉ា ទ្រង់នឹងធ្វើឱ្យជំនឿរបស់ទូលបង្គំបានពេញខ្នាត
ឡើង ឱព្រះយេហូវ៉ាអើយ សេចក្តីសប្បុរសរបស់ទ្រង់ស្ថិតស្ថេរ
នៅជាដរាប សូមទ្រង់កុំបោះបង់ចោលអស់ទាំងស្មារតីនៃ
ព្រះហស្តទ្រង់ឡើយ (ទំនុកជំរើង១៣៨:៨) ។

ខ្លាងលើមានលក្ខណៈស្មើនឹងខគម្ពីរកីលី១:៦ដែលចែងថា “ខ្ញុំជឿសេចក្តី
នេះជាយ៉ាងជាក់ថា ព្រះអង្គ ដែលទ្រង់បានចាប់តាំងធ្វើការល្អក្នុងអ្នករាល់គ្នា ទ្រង់នឹង
ធ្វើឱ្យកាន់តែពេញខ្នាតឡើង ទាល់តែដល់ថ្ងៃនៃព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ” ។

ជំពូក ១៣៩

បទសរសើរដល់ភាពឧត្តុង្គឧត្តមនៃព្រះជាម្ចាស់

ទំនុកជំរើងជំពូក១៣៩ ជាទំនុករបស់ព្រះបាទដាវីឌ។ ជំពូកនេះបរិយាយពី ភាពឧត្តុង្គឧត្តមនៃព្រះជាម្ចាស់។ ភាពឧត្តុង្គឧត្តមរបស់ទ្រង់សម្តែងអោយមនុស្សលោក ឃើញក្នុងព្រះរាជបុគ្គលិកលក្ខណៈបីប្រភេទ។ មួយព្រះអង្គមានព្រះរាជបុគ្គលិកលក្ខណៈ ប្រកបដោយសព្វញ្ញាណ។ ព្រះអង្គជ្រាបអ្វីៗទាំងអស់ដែលកើតមានឡើងនៅក្នុងចិត្ត របស់មនុស្ស ក៏ដូចជានៅក្នុងពិភពលោករបស់ទ្រង់ក្នុងពេលតែមួយ។ ពីរ ទ្រង់មាន ព្រះរាជបុគ្គលិកលក្ខណៈប្រកបដោយសព្វវត្ថុមាន។ ព្រះអង្គគង់នៅគ្រប់ទីកន្លែងក្នុង ពេលតែមួយ។ រីឯទីបី ទ្រង់មានព្រះរាជបុគ្គលិកលក្ខណៈប្រកបដោយសព្វានុភាព។ ព្រះអង្គមានចេស្តាអាចធ្វើអ្វីបានទាំងអស់។ អ្វីៗទាំងអស់ដែលព្រះអម្ចាស់យល់ថា ព្រះអង្គធ្វើសម្រាប់ជាទីតម្កើងសិរីល្អរបស់ព្រះអង្គ ទ្រង់បំពេញការនោះឥតមានអ្នក ណាចាំបាច់ជួយដល់ព្រះអង្គទេ។ គេតែងតែសួរថា "បើព្រះជាម្ចាស់អាចធ្វើអ្វីបានទាំង អស់ តើព្រះអង្គធ្វើភ្នំណាមួយដែលព្រះអម្ចាស់មិនអាចលើកខ្លួនឯងរួចដែរឬទេ?" ចម្លើយគឺ ព្រះអង្គមិនដែលធ្វើអ្វីអោយគេជៀលព្រះអង្គ "ជំរិះជិះកង" ឡើយ។ សូមយើងពិចារណាពីព្រះរាជបុគ្គលិកលក្ខណៈ ទាំងបីប្រភេទរបស់ព្រះអង្គ សម្តែងពីទ្រង់មានភាពឧត្តុង្គឧត្តមយ៉ាងខ្លាំងក្រៃលែង។

ព្រះជាម្ចាស់ជាព្រះប្រកបដោយសព្វស្មោះត្រង់

**ឱព្រះយេហូវ៉ាអើយ ទ្រង់បានពិនិត្យមើល ហើយបានស្គាល់ទូល
បង្គំផង (ទំនុកជំរើង១៣៩:១)។**

ព្រះរាជបុគ្គលិកលក្ខណៈទីមួយរបស់ព្រះជាម្ចាស់គឺ ព្រះអង្គជាព្រះដែលប្រកប
ដោយសព្វព្រះធម៌។ ព្រះអង្គជាបង្គំអ្វីៗទាំងអស់។ ព្រះអង្គជាប្រពៃណីលោកអ្នក ព្រះអង្គ
ជាប្រពៃណីបង្គំផ្ទាល់។ ព្រះជាម្ចាស់ស្គាល់ពួកហោរាសាស្ត្រគ្រប់រូប។ ពេលលោកអ្នកជួប
ប្រទះនឹងបញ្ហាជីវិត លោកអ្នកមិនចាំបាច់រកគ្រូហោរមកគន់គូរទេ ពោលគឺលោកអ្នក
ចាំបាច់ត្រូវស្វែងរកព្រះក្រែរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដែលទ្រង់បើកសម្តែងអង្គទ្រង់តាមរយៈ
ព្រះអម្ចាស់យេស៊ូវគ្រីស្ទ។ ព្រះអង្គពិតជាប្រាប់ដល់លោកអ្នកអោយស្គាល់ពីបញ្ហារបស់
ជីវិតលោកអ្នកហើយ។ ពួកគ្រូហោរាសាស្ត្រមិនស្គាល់ខ្លួនឯងផង តើធ្វើដូចម្តេចអោយ
ស្គាល់ដល់ចិត្តរបស់លោកអ្នកបាន?

^២ ទ្រង់ជ្រាបការដែលទូលបង្គំអង្គុយចុះ និងការដែលទូលបង្គំ
ក្រោកឡើងផង ទ្រង់ក៏យល់គំនិតរបស់ទូលបង្គំពីចំងាយដែរ
^៣ ទ្រង់ពិនិត្យពិចារណាផ្លូវច្រក និងទីដេករបស់ទូលបង្គំស្គាល់
អស់ទាំងផ្លូវប្រព្រឹត្តរបស់ទូលបង្គំដែរ រឿង ឱព្រះយេហូវ៉ាអើយ

**ពាក្យសុំដីមិនទាន់មាននៅអណ្តាតទូលបង្គំនៅឡើយ នោះទ្រង់ក៏
ជ្រាបគ្រប់ជំពូកហើយ (ទំនុកជំរើង១៣៩:២-៤) ។**

សូម្បីពាក្យសុំដីដែលលោកអ្នកមិនទាន់គ្រលាស់អណ្តាតចេញមក នោះព្រះ
ជាម្ចាស់ជ្រាបថា លោកអ្នកចង់និយាយពីអ្វីរួចទៅហើយ។ ឧទាហរណ៍មានពាក្យសុំដី
មួយដែលលោកអ្នកហៀបនឹងនិយាយ តែបែរជាមិនហ៊ាននិយាយវិញ ដោយសារមនុស្ស
ដែលលោកអ្នកចង់និយាយនោះ កំពុងស្ថិតនៅក្បែរលោកអ្នក។ ចំពោះមនុស្សនោះ
គេមិនដឹងថា លោកអ្នកកំពុងចង់និយាយអ្វីទេ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះព្រះជាម្ចាស់វិញ ទ្រង់
ជ្រាបពីពាក្យសុំដីដែលលោកអ្នកមិនទាន់និយាយ។ ព្រះជាម្ចាស់ជាព្រះប្រកបដោយសព្វ
ញាណ។

**“ទ្រង់បានព័ទ្ធទូលបង្គំជិតពីមុខពីក្រោយ ហើយបានដាក់ព្រះហស្ត
លើទូលបង្គំ ការដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះ ក៏អស្ចារ្យហួសល្បឿនទូលបង្គំ
ហើយខ្ពស់ដល់ម៉្លោះ បានជាទូលបង្គំ ឈោងមិនដល់សោះ (ទំនុក
ជំរើង១៣៩:៥-៦) ។**

លោកអ្នកប្រហែលជាចង់សួរថា តើព្រះជាម្ចាស់ពិតជាអាសធ្វើការដែលទ្រង់
ប្រកាសថានឹងធ្វើមែនឬ? ខ្ញុំមិនអាចដឹងពីការនោះបានទេ។ រីឯព្រះបានដរិះដែលទ្រង់

កត់ត្រាទុកសេចក្តីក្នុងជំពូកនេះមក ក៏ទ្រង់មិនអាចដឹងបានដែរ។ ព្រះបាទដរិឌមានបន្ទូលថា "ការដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះក៏អស្ចារ្យហួសល្បត់ដល់ទូលបង្គំ ហើយខ្ពស់ដល់ម្ល៉េះ បានជាទូលបង្គំឈោងមិនដល់សោះ"។ តើការដឹងថា ព្រះជាម្ចាស់ជ្រាបគ្រប់អ្វីទាំងអស់ ធ្វើអោយលោកអ្នកមានទឹកចិត្តបែបណាដែរ? អ្នកខ្លះពេលដឹងថាព្រះជាម្ចាស់ជ្រាបអ្វីទាំងអស់ តែបែរជាខ្លាចដល់ព្រះជាម្ចាស់ ដូចខ្លាចមនុស្សពាលទេវិញ។ ចំពោះព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ការដែលទ្រង់បើកអោយយើងដឹងថា ទ្រង់ជ្រាបគ្រប់អ្វីទាំងអស់ ទ្រង់ចង់អោយលោកអ្នកទទួលសេចក្តីកំសាន្តចិត្តពីព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គបានផ្តល់សេចក្តីសង្គ្រោះដល់លោកអ្នក ពីព្រោះព្រះអង្គស្គាល់លោកអ្នកច្បាស់រួចទៅហើយ។ លោកអ្នកប្រហែលជាធ្លាប់ទុកចិត្តលើមនុស្សណាម្នាក់ ព្រមទាំងទទួលបានគេធ្វើជាមិត្តភក្តិយ៉ាងស្មោះស្មាលរបស់លោកអ្នកផង។ ថ្ងៃមួយបុគ្គលនោះបានបែរជាធ្វើអោយលោកអ្នកមានការឈឺចាប់ និងមានការអស់សង្ឃឹមយ៉ាងខ្លាំង។ ពេលនោះលោកអ្នកនិយាយថា "ខ្ញុំពិតជាមិនបានស្គាល់បុគ្គលម្នាក់នេះអោយបានប្រាកដមែន"។ លោកអ្នកបងប្អូនអើយ ការដឹងថា ព្រះជាម្ចាស់ជ្រាបគ្រប់អ្វីទាំងអស់ ជាព្រះពរសម្រាប់យើង ពីព្រោះព្រះអង្គមិនដែលអោយលោកអ្នកខកចិត្តក្នុងការស្គាល់ព្រះអង្គទេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ពីលោកអ្នក បានជាព្រះអង្គផ្តល់សេចក្តីសង្គ្រោះដល់លោកអ្នកតាមរយៈព្រះអម្ចាស់យេស៊ូវគ្រីស្ទ។ ព្រះអង្គមិនដែលអោយនរណាម្នាក់ ដែលទុកចិត្តដល់ព្រះអង្គត្រូវខកចិត្តឡើយ។ ព្រះជាម្ចាស់ស្គាល់ច្បាស់ពីព្រះបាទដរិឌ តែព្រះបាទដរិឌបានធ្វើអោយទ្រង់មានការខកព្រះហឫទ័យ។ ប៉ុន្តែ ទោះព្រះអង្គមានការខកព្រះហឫទ័យយ៉ាងនោះក៏ដោយ ព្រះអង្គ

ស្គាល់ជំនឿរបស់ព្រះបាទជីវីខ។ ទ្រង់ស្គាល់ទឹកចិត្តរបស់ព្រះបាទជីវីខថា នៅមួយស្រទាប់ក្រោមជំនឿរបស់លោក មានជំនឿម្យ៉ាងដែលស្តេចអង្គនេះជឿដល់ព្រះជាម្ចាស់ថា ព្រះអង្គមិនដែលបណ្តោយអោយព្រះបាទជីវីខទទួលការខកចិត្តទេ។ ព្រះជាម្ចាស់ស្គាល់លោកស៊ីម៉ូន-ពេត្រុស។ ព្រះអង្គស្គាល់យូដាសថា ពិតជាក្បត់ទ្រង់។ ចំណែកយើងរាល់គ្នាវិញ មិនបានដឹងប៉ុនមួយសរសៃសក់ពីអ្វីៗទាំងអស់ ដែលកំពុងមាននៅក្នុងចិត្តរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ។ ចំណែកព្រះជាម្ចាស់វិញ ទ្រង់ជ្រាបឥតមានសល់អ្វីទេ។ ព្រះអង្គមានព្រះរាជបុគ្គលិកលក្ខណៈប្រកបដោយសព្វញ្ញាណ។

ព្រះជាម្ចាស់ជាព្រះប្រកបដោយសព្វញ្ញាណ

តើលក្ខណៈព្រះជាម្ចាស់ដែលទ្រង់ប្រកបដោយសព្វវត្ថុមាន មានន័យយ៉ាងដូចម្តេច? មានន័យថា ទោះបីលោកអ្នកទៅដល់ទីណា លោកអ្នកមិនអាចគេចពីព្រះជាម្ចាស់បានទាល់តែសោះ។

"តើទូលបង្គំនឹងទៅណា ឱ្យរួចពីព្រះវិញ្ញាណទ្រង់តើនឹងរត់ទៅណា ឱ្យរួចពីព្រះភក្ត្រទ្រង់ ទោះបើទូលបង្គំនឹងឡើងទៅស្ថានសួគ៌ ក៏មានទ្រង់សណ្ឋិតនៅទីនោះ ទោះបើទូលបង្គំនឹងរៀបដំណែកនៅស្ថានឃុំព្រលឹងមនុស្សស្លាប់ នោះក៏ឃើញមានទ្រង់"

គម្ពីរជំនុំជម្រះសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ

សណ្ឋិតនៅដែរ (ទំនុកជំរើង១៣៩:៧-៨)។

ពាក្យថា "ស្ថានឃុំព្រលឹងមនុស្សស្លាប់" ជាកាសាហោព្រើរហៅថា ស្ថិតិអូល ដែលមិនមែនជាស្ថាននរកទេ។ ស្ថាននោះ គឺជាកន្លែងដែលព្រះជាម្ចាស់ឃុំព្រលឹងរបស់ មនុស្សមានបាបទុកមួយកន្លែង រង់ចាំដល់ថ្ងៃជំនុំជំរះ។ ចំពោះគំនិតរបស់មនុស្សលោក យើង យើងមិនបានស្គាល់ថា ទីនោះស្ថិតនៅទីកន្លែងណាឡើយ។ ព្រះជាម្ចាស់ជ្រាប ច្បាស់ថា តើសព្វថ្ងៃនេះ ស្ថានឃុំព្រលឹងមនុស្សស្លាប់នៅទីណា។ ទោះបីលោកអ្នកទៅ លាក់ខ្លួននៅស្ថានឃុំព្រលឹងមនុស្សស្លាប់ ព្រះជាម្ចាស់ជ្រាបពីទីនោះស្រាប់។

ទោះបីទូលបង្គំនឹងយកស្លាបនៃបច្ចុសកាល ហោះទៅនៅទី បំផុតនៃសមុទ្រ (ទំនុកជំរើង១៣៩:៩)។

បើលោកអ្នកយល់ថា អាចធ្វើដំណើរតាមអវកាសទៅពួនខ្លួននៅឯស្ថានព្រះ ចន្ទ នៅទីនោះលោកអ្នកក៏មិនអាចពួនពីព្រះជាម្ចាស់បានដែរ។ ព្រះអង្គគង់នៅទីនោះ ដែរ។ នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ពួកអវកាសដែលបានឡើងទៅស្ថានព្រះចន្ទ មាន បុរសបីនាក់ជាអ្នកកោតខ្លាចដល់ព្រះជាម្ចាស់។ កំពុងតែលោកទាំងនោះធ្វើដំណើរជុំវិញ ស្ថានព្រះចន្ទ លោកទាំងបីបាននាំគ្នាអានព្រះបន្ទូលលោកុប្បត្តិជំពូក១ នៅវេលាយប់ ដែលគេធ្វើបុណ្យណូអែល។ បើលោកអ្នកចង់រត់អោយបាត់ពីព្រះជាម្ចាស់ លោកអ្នកមិន

អាចរត់គេចពីព្រះជាម្ចាស់ សូម្បីមួយវិនាទីចែកជាមួយម៉ឺនភាគក៏ដោយ។ ព្រះជាម្ចាស់ ទ្រង់ប្រកបដោយសព្វវត្ថុមាន។

១០ គង់តែព្រហ្មស្ថានទ្រង់នឹងនាំទូលបង្គំនៅទីនោះ ហើយព្រះហស្ថ ស្តាំទ្រង់នឹងក្តាប់ទូលបង្គំដែរ ។ បើទូលបង្គំថា សេចក្តីងងឹត នឹង គ្របបាំងទូលបង្គំជាព្រាកដ ហើយពន្លឺដែលភ្លឺនៅជុំវិញទូលបង្គំនឹង ត្រឡប់ជាយប់វិញ ។ ដូច្នោះ ទាំងសេចក្តីងងឹតនោះឯង មិនលាក់ ពីទ្រង់ឡើយ ទោះទាំងយប់ក៏ដូចជាពេលថ្ងៃដែរ ឯសេចក្តីងងឹត នឹងពន្លឺភ្លឺ នោះស្មើគ្នានៅចំពោះទ្រង់ (ទំនុកដំកើង១៣៩:១០- ១២)។

បើព្រះជាម្ចាស់គង់នៅសព្វទីកន្លែង ទ្រង់ជ្រាបអ្វីទាំងអស់ តើលោកអ្នក ចាំបាច់ត្រូវលន់តូអំពើបាបរបស់លោកអ្នកនៅចំពោះព្រះជាម្ចាស់ដែរឬទេ? លោកអ្នក ចាំបាច់ត្រូវទូលថ្វាយដល់ព្រះជាម្ចាស់នូវអំពើបាប ដែលលោកអ្នកបានប្រព្រឹត្តនៅចំពោះ ព្រះនេត្រព្រះអង្គ។ កាលលោកអ្នកកំពុងតែប្រព្រឹត្តអំពើបាប ព្រះជាម្ចាស់ជ្រាបច្បាស់ថា លោកអ្នកកំពុងប្រព្រឹត្តអំពើបាបនៅទីណា ព្រមទាំងកំពុងប្រព្រឹត្តអំពើបាបដោយវិធី ណា។ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នៅកិរិយាប្រព្រឹត្តរបស់លោកអ្នក។ លោកអ្នកត្រូវសារភាព អំពើបាបរបស់លោកអ្នកនៅចំពោះព្រះអង្គ។ ការលន់តូអំពើបាបមានន័យថា លោកអ្នក

យល់ស្របជាមួយនឹងព្រះជាម្ចាស់ថា កិរិយាដែលលោកអ្នកបានប្រព្រឹត្ត ព្រះជាម្ចាស់ រាប់ថា ជាអំពើបាប។ លោកអ្នកក៏យល់ស្របជាមួយនឹងព្រះជាម្ចាស់ថា កិរិយានោះ ជាអំពើបាបដែលលោកអ្នកបានប្រព្រឹត្តដែរ។ ការទូលថ្វាយដល់ព្រះជាម្ចាស់នៅកិរិយា ដែលលោកអ្នកបានប្រព្រឹត្តដែលព្រះជាម្ចាស់រាប់ថា ជាអំពើបាប លោកអ្នកកំពុងលន់តូ អំពើបាបរបស់លោកអ្នកនៅចំពោះព្រះជាម្ចាស់ហើយ។ ដូច្នោះ ដើម្បីលន់តូអំពើបាប របស់លោកអ្នក លោកអ្នកចាំបាច់ត្រូវទូលថ្វាយដល់ព្រះជាម្ចាស់នៅគ្រប់ទាំងរឿងអ្វីៗ ទាំងអស់។

ដ្បិតគឺទ្រង់ដែលបានបង្កើតចិត្តធ្វើមនៃទូលបង្គំ ហើយបានផ្សំ គ្រឿងនៃទូលបង្គំនៅក្នុងផ្ទៃម្តាយ (ទំនុកដំកើង១៣៩:១៣) ។

ចាប់ពីបុគ្គលម្នាក់ទីនៅក្នុងផ្ទៃម្តាយ បុគ្គលនោះមិនអាចរត់គេចពីព្រះជាម្ចាស់ បានជាដាច់ខាត។ ឧបន្ទាប់ទៅទៀតបញ្ជាក់ពីដំណើរនោះអោយកាន់តែច្បាស់ឡើង។

ទូលបង្គំនឹងអរព្រះគុណដល់ទ្រង់ ដ្បិតទ្រង់បានបង្កើតទូលបង្គំមក យ៉ាងគួរកោត គួរអស្ចារ្យ ឯស្នាដៃនៃទ្រង់ ក៏សុទ្ធតែអស្ចារ្យទាំង អស់ ព្រលឹងទូលបង្គំក៏ដឹងច្បាស់ហើយ (ទំនុកដំកើង១៣៩:១៤) ។

ព្រះជាម្ចាស់គង់នៅសព្វទីកន្លែង។ ព្រះអង្គយកព្រះហឫទ័យទុកដាក់នឹងកិរិយា
ប្រព្រឹត្តគ្រប់បែបយ៉ាងរបស់មនុស្សលោកគ្រប់រូប។ ព្រះអង្គផ្តោតព្រះហឫទ័យរបស់ទ្រង់
លើបុគ្គលគ្រប់រូបរៀងរាល់ដងដើមចេញចូល។

^{១៥} កាលទូលបង្គំកើតមាននៅទីកំបាំង ហើយបានសួរធ្វើបែប
ចម្លែកៗនៅទីទាបនៃផែនដី នោះគ្រោងកាយរបស់ទូលបង្គំមិន
កំបាំងនឹងទ្រង់ទេ ^{១៦} ព្រះនេត្រទ្រង់បានឃើញធាតុនៃទូលបង្គំ
ក្នុងកាលដែលមិនទាន់មានរូបរាងនៅឡើយ ទាំងអស់បានកត់ទុក
ក្នុងបញ្ជីរបស់ទ្រង់ គឺអស់ទាំងថ្ងៃអាយុ ដែលបានជំរុំឱ្យទូលបង្គំ
រស់នៅ ក្នុងកាលដែលមិនទាន់មានថ្ងៃណាមួយនោះនៅឡើយ
(ទំនុកដំកើង១៣៩:១៥-១៦)។

មុននឹងរូបកាយរបស់ព្រះបាទដាវីឌ មានសណ្ឋានបែបណាមួយនៅក្នុងផ្ទៃ
ម្តាយ ព្រះជាម្ចាស់រាប់ព្រះបាទដាវីឌថា ជាមនុស្សរួចទៅហើយ។ នៅក្នុងខណៈដែលមេ
ជីវិតរបស់ម្តាយ និងឪពុកដាវីឌ ផ្តល់ជីវិតដល់ព្រះបាទដាវីឌ ព្រះជាម្ចាស់រាប់ព្រះបាទ
ដាវីឌថា ជាមនុស្សក្នុងវិនាទីនោះតែម្តង។ រូបកាយរបស់ព្រះបាទដាវីឌមិនទាន់កើតចេញ
ជារូបរាងនៅឡើយទេ។ ព្រះអង្គត្រូវសួរធ្វើព្រះបាទដាវីឌ អោយមានលក្ខណៈដូចជា
អង្គ ព្រះបាទដាវីឌក្រោយពីបានប្រសូតចេញពីផ្ទៃម្តាយមក។ ដូច្នេះ តើមនុស្សចាប់ផ្តើម

មានជីវិតពីពេលណាមក? បើតាមព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ដែលសម្តែងនៅក្នុងខ្មោងលើ បុគ្គលម្នាក់រាប់ថា ជាមនុស្សក្នុងខណៈដែលបុគ្គលម្នាក់ចាប់បដិសន្ធិនៅក្នុងផ្ទៃម្តាយ ទោះរូបកាយមិនទាន់មានជារូបរាងនៅឡើយក៏ដោយ។

ចំណុចខាងលើ មានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ទាក់ទងនឹងវិបត្តិពន្ធុតកូន។ បើព្រះជាម្ចាស់រាប់ថា ជីវិតរបស់មនុស្សចាប់ផ្តើមពេលបុគ្គលម្នាក់នោះចាប់ផ្តើមបដិសន្ធិនៅក្នុងផ្ទៃម្តាយ តើការពន្ធុតកូនមានទោសស្មើនឹងអ្វី? ការពន្ធុតកូនមានទោសស្មើនឹងសម្លាប់មនុស្សពេញវ័យម្នាក់។ ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់សម្តែងយ៉ាងច្បាស់ជាងពន្លឺថ្ងៃទៅទៀត។ នៅក្នុងខណៈដែលព្រះបានដាវីឌចាប់ទីផ្ទៃម្តាយ រូបកាយរបស់លោកមិនទាន់មានរូបរាងនៅឡើយទេ។ ពេលនោះព្រះជាម្ចាស់រាប់ព្រះបានដាវីឌថា ជាមនុស្សរួចទៅហើយ។ ដូច្នេះ ការពន្ធុតកូនមានទោសស្មើនឹងសម្លាប់ជីវិតមនុស្សពេញវ័យម្នាក់។

ប៉ុន្តែ ចុះបើកូននោះចាប់បដិសន្ធិនៅក្នុងផ្ទៃម្តាយ ហើយត្រូវពេទ្យជ្រាបច្បាស់ថា កូននោះសម្លាប់ម្តាយខ្លួនចោល តើការពន្ធុតកូនអាចធ្វើបានដែរឬទេ? ក្នុងករណីនេះ ការពន្ធុតកូនអាចធ្វើទៅបាន។ ប៉ុន្តែ ការពន្ធុតកូនដែលធ្វើឡើងដោយមូលហេតុខ្មោសគេ ឬមិនព្រមទទួលខុសត្រូវពីសំណាក់មនុស្សស្រីឬមនុស្សប្រុស រាប់ថាជាឧក្រិដ្ឋកម្មយ៉ាងសាហាវយង់ឃ្នងជាទីបំផុត។ ខ្ញុំហ៊ានវិនិច្ឆ័យយ៉ាងដូច្នោះ ពីព្រោះមិនមែនជាគំនិតរបស់ខ្ញុំផ្ទាល់ទេ ព្រះបានដាវីឌបានកត់ត្រារឿងនេះទុកមក។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ គំនិតនោះមកពីព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គ ដែលទ្រង់បានបណ្តាលអោយព្រះបានដាវីឌកត់ត្រារឿងនោះទុកមកសម្រាប់យើង។ ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ផ្តល់ចម្លើយគ្រប់វិស័យ

សម្រាប់ជីវិតរស់នៅ។ ជនណាដែលបកស្រាយព្រះបន្ទូលត្រឹមត្រូវតាមព្រះហឫទ័យ របស់ព្រះជាម្ចាស់ ជននោះពិតជាត្រូវគេបកស្រាយទាំងរស់ ទោះក្នុងចំណោមគ្រីស្ទ បរិស័ទ ឬក្នុងចំណោមអ្នកមិនជឿក្តី។ ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ជាទស្សនៈនៃជីវិត ដែលព្រះជាម្ចាស់មានសម្រាប់មនុស្សលោក។

ព្រះជាម្ចាស់ជាព្រះប្រកបដោយសព្វានុភាព

“ឱព្រះអង្គអើយ ព្រះដ៏រះរបស់ទ្រង់មានដ៏ឡឺវិសេស ដល់ទូល បង្គំណាស់ហ្ន៎ ក៏មានចំនួនច្រើនណាស់ផង ” បើសិនជាទូលបង្គំ នឹងខំរាប់ចំនួន នោះមានច្រើនជាងគ្រាប់ខ្សាច់ទៅទៀត កាល ណាទូលបង្គំភ្ញាក់ឡើង នោះទូលបង្គំនៅជាមួយនឹងទ្រង់នៅឡើយ (ទំនុកដំកើង១៣៩:១៧-១៨) ។

ព្រះជាម្ចាស់ស្រឡាញ់ដល់មនុស្សលោកខ្លាំងណាស់។ ទោះបីព្រះអង្គប្រកប ដោយសព្វានុភាព ពោលគឺព្រះអង្គមានចេស្តាអាចធ្វើអ្វីបានទាំងអស់ក្តី ព្រះអង្គស្រឡាញ់ ដល់មនុស្សលោក។ ទ្រង់ស្រឡាញ់ដល់មនុស្សលោក បានជាព្រះអង្គធ្វើអ្វីទាំងអស់ ដើម្បី ស្រោចស្រង់មនុស្សលោកដោយចេស្តារបស់ទ្រង់ ដែលទ្រង់អាចសម្រេចធ្វើគ្រប់ទាំង អស់បាន។

**ឱព្រះអង្គអើយ ទ្រង់នីប្រហារពួកមនុស្សអាក្រក់ជាមិនខាន នៃ
ពួកមនុស្សដែលកំចាយឈាមអើយ ចូរថយចេញពីអញទៅ (ទំនុក
ដំកើង១៣៩:១៩) ។**

ទោះបីព្រះអង្គមានគ្រប់ទាំងព្រះចេស្ដា ទោះបីព្រះអង្គជំនុំជំរះដល់មនុស្ស
អាក្រក់ ព្រះអង្គយកព្រះហឫទ័យផ្ទៀងផ្ទាត់ស្ដាប់សេចក្ដីអធិស្ឋានរបស់យើង។ សូមថ្វាយបង្គំ
សរសើរដល់ព្រះជាម្ចាស់ ព្រោះទ្រង់ប្រកបដោយសព្វញ្ញាណ ប្រកបដោយសព្វានុ
ភាព និងប្រកបដោយសព្វវត្ថុមាន។

យើងស្នេហាសិក្សាគម្ពីរទំនុកដំកើងត្រឹមណោះសិនចុះ។ ទំរាំយើងជួបគ្នា
លើកក្រោយ សូមព្រះជាម្ចាស់ប្រទានពរដ៏ធំឧត្តម ដល់លោកអ្នកបងប្អូនគ្រប់ៗគ្នា។
“ដើរជាមួយនឹងព្រះ ពិតជាប្រទះជាមួយនឹងព្រះយេស៊ូវជាមិនខាន!”